

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-P.431.1.2.2013

Warszawa, 11 grudnia 2013 r.

**Pan
Mariusz Bieniek
Burmistrz
Gminy i Miasta Wyszogród**

**Urząd Gminy i Miasta
w Wyszogrodzie
ul. Rębowska 37
09-450 Wyszogród**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹, kontroler Hanna Makówka – starszy inspektor w Oddziale Kontroli w Delegaturze w Płocku Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadziła w dniach od 15 kwietnia do 10 maja 2013 r. kontrolę problemową w Urzędzie Gminy i Miasta w Wyszogrodzie z siedzibą przy ul. Rębowskiej 37.

Kontrolą objęto realizację zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących działalności Urzędu Stanu Cywilnego oraz zadań związanych z obowiązkiem przeprowadzania rejestracji na potrzeby założenia ewidencji wojskowej i prowadzenia kwalifikacji wojskowej.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 marca 2013 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 14 sierpnia 2013 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Burmistrzowi wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.).

I. W zakresie działalności Urzędu Stanu Cywilnego

W okresie objętym kontrolą sporządzono 74 akty stanu cywilnego², przyjęto 404 wnioski o wydanie odpisów aktów z ksiąg stanu cywilnego oraz wydano 18 decyzji³ na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego⁴ oraz jedną decyzję na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska⁵. Ponadto wydano jedno zaświadczenie o dokonanych w księgach stanu cywilnego wpisach lub o ich braku oraz jedno zaświadczenie umożliwiające zawarcie związku małżeńskiego za granicą.

Badaniu poddano 23 akty stanu cywilnego⁶, 14 decyzji administracyjnych⁷, jedno zaświadczenie wydane na podstawie art. 71 upasc, jedno zaświadczenie wydane na podstawie art. 79 pkt 2 upasc oraz 42 wnioski o wydanie odpisów aktów stanu cywilnego.⁸

W wyniku kontroli stwierdzono, iż zadania dotyczące prowadzenia ksiąg stanu cywilnego małżeństwa i zgonu, akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego oraz skorowidzów alfabetycznych realizowane były zgodnie z wymogami określonymi w ustawie Prawo o aktach stanu cywilnego oraz w rozporządzeniu w sprawie sporządzania aktów stanu cywilnego⁹.

Akty stanu cywilnego sporządzano zgodnie z właściwością miejscową, określoną w art. 10–15 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. Ponadto, zgodnie z art. 83 ww. ustawy, odpisy aktów stanu cywilnego wydawano osobom uprawnionym do ich otrzymania.

Wszystkie poddane badaniu decyzje wydane były zgodnie z właściwością miejscową i rzeczową organu, z zachowaniem miesięcznego terminu określonego w art. 35 § 3 kpa¹⁰.

Księgi stanu cywilnego, skorowidze alfabetyczne oraz akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego przechowywane były w pomieszczeniu zapewniającym należyte zabezpieczenie przed uszkodzeniem, zniszczeniem, kradzieżą, które wyposażone było [REDAKTOWANE].

² 3 akty urodzenia, 28 aktów małżeństwa oraz 43 akty zgonu.

³ W tym: 10 decyzji w sprawie sprostowania oczywistego błędu pisarskiego, 4 decyzje dotyczące uzupełnienia aktu stanu cywilnego oraz 4 decyzje dotyczące wpisania aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą do polskich ksiąg stanu cywilnego.

⁴ Ustawa z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264, z późn. zm.).

⁵ Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. Nr 220, poz. 1414 z późn. zm.).

⁶ 3 akty urodzenia, 10 aktów małżeństwa oraz 10 aktów zgonu.

⁷ 5 decyzji o sprostowaniu oczywistego błędu pisarskiego w akcie stanu cywilnego, 4 decyzje w sprawie uzupełnienia aktu stanu cywilnego, 4 decyzje dotyczące wpisania aktu sporządzonego za granicą do polskich ksiąg stanu cywilnego oraz 1 decyzję wydaną na podstawie przepisów ustawy o zmianie imienia i nazwiska.

⁸ 12 wniosków o wydanie odpisów zupełnych aktów stanu cywilnego oraz 30 wniosków o wydanie odpisów skróconych aktów stanu cywilnego.

⁹ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. Nr 136, poz. 884, z późn. zm.).

¹⁰ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267).

W wyniku kontroli stwierdzono również, że archiwizacja ksiąg stanu cywilnego wraz z aktami zbiorowymi odbywała się zgodnie z regulacjami § 28 rozporządzenia w sprawie zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, tj. po upływie 100 lat od ich zamknięcia.

Stwierdzono, że Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego spełniał wymogi dotyczące wykształcenia, określone w art. 6a ust 1 pkt 5 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, zgodnie z którym do zajmowania ww. stanowiska konieczne jest ukończenie studiów prawniczych lub administracyjnych i uzyskanie tytułu magistra lub ukończenie podyplomowych studiów administracyjnych.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wpisanie w akcie małżeństwa¹¹ w rubryce „stan cywilny” mężczyzny „kawaler”, podczas gdy w aktach zbiorowych prowadzonych dla tego aktu znajduje się dowód ustania poprzedniego małżeństwa, tj. odpis skrócony aktu małżeństwa z adnotacją o jego rozwiązaniu przez rozwód. Do aktu małżeństwa wpisuje się dane dotyczące stanu cywilnego zgodnie ze stanem faktycznym. Działaniem takim naruszono art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, którego treść stanowi „*Do aktu małżeństwa wpisuje się (...) stan cywilny (...)*”.
2. Sporządzenie 2 aktów małżeństwa¹² z przekroczeniem terminu określonego w art. 61a ust. 2 ww. ustawy, tj. drugiego dnia roboczego po dniu, w którym do urzędu wpłynęły stosowne zaświadczenia od duchownych. Zgodnie z przywołanym przepisem „*Akt małżeństwa sporządza się niezwłocznie, nie później niż w następnym dniu roboczym po dniu, w którym do urzędu stanu cywilnego nadeszły dokumenty (...)*”.
3. Brak zakreślenia wolnego miejsca w rubryce „uwagi” (we wszystkich aktach stanu cywilnego poddanych badaniu, tj. w 3 aktach urodzenia¹³, 10 aktach małżeństwa¹⁴ oraz 10 aktach zgonu¹⁵), rubryce dotyczącej nazwiska matki nupturienta i matki nupturientki (w 5 aktach małżeństwa¹⁶) oraz w rubrykach dotyczących nazwisk rodziców nupturientów (w 2 aktach małżeństwa¹⁷). Zaniechaniem takim naruszono § 7 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sporządzania aktów stanu cywilnego, którego treść stanowi, że „*Wolne miejsca w poszczególnych rubrykach aktu, jak również w rubryce „uwagi” zakreśla*

¹¹ Dotyczy aktu małżeństwa nr 4 z 2012 r.

¹² Dotyczy aktów małżeństwa nr 7 i 10 z 2012 r.

¹³ Dotyczy aktów urodzenia nr 1 i 2 z 2012 r. oraz 1 z 2013 r.

¹⁴ Dotyczy aktów małżeństwa nr 1, 4, 7, 10, 13, 16, 19, 22, 25 z 2012 r. oraz 1 z 2013 r.

¹⁵ Dotyczy aktów zgonu nr 1, 4, 8, 12, 16, 20, 24, 28, 32 z 2012 r. oraz 1 z 2013 r.

¹⁶ Dotyczy aktów małżeństwa nr 1, 4, 16, 19, 22 z 2012 r.

¹⁷ Dotyczy aktów małżeństwa nr 25 z 2012 r. oraz nr 1 z 2013 r.

się po sporządzeniu aktu stanu cywilnego w sposób uniemożliwiający dokonanie w tych miejscach jakichkolwiek wpisów”.

4. Prowadzenie księgi urodzeń przez okres 6 lat, tj. od roku 2006 r. Działaniem takim naruszono zasadę określoną w § 12 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sporządzania aktów stanu cywilnego zgodnie z którą *„Urząd stanu cywilnego, który w danym roku kalendarzowym nie wykorzystał wszystkich stron zawartych w księdze stanu cywilnego, może księgę tę wykorzystać w latach następnych, nie dłużej jednak niż przez okres 5 lat”.*
5. Wydanie jednej decyzji¹⁸ na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska, pomimo niekompletnego wniosku strony, w którym nie wskazano nazwiska rodowego oraz numeru PESEL osoby, której zmiana dotyczy. Obowiązek wskazania powyższych informacji we wniosku wynika z art. 11 ust. 1 pkt 1 lit. a i d ustawy o zmianie imienia i nazwiska, który stanowi, że *„wniosek o zmianie (...) nazwiska zawiera: (...) nazwisko rodowe, (...) numer PESEL”.* Pomimo występujących braków formalnych, organ nie zastosował trybu określonego w art. 64 § 2 kpa, zgodnie z którym *„Jeżeli podanie nie czyni zadość innym wymaganiom ustalonym w przepisach prawa, należy wezwać wnoszącego do usunięcia braków w terminie siedmiu dni z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania”.*
Ponadto zgodnie z rozstrzygnięciem ww. decyzji zmiana dotyczyła nazwiska noszonego aktualnie oraz nazwiska rodowego wnioskodawcy, pomimo że wymienione podanie dotyczyło tylko zmiany nazwiska noszonego aktualnie. Działaniem takim naruszono wymogi zawarte w art. 9 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, zgodnie z którym *„Zmiana imienia lub nazwiska następuje na pisemny wniosek osoby ubiegającej się o zmianę (...)”.* Określenie żądania należy zawsze do wnoszącego podanie. Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 63 § 2 kpa, wnioskodawca w podaniu określa jego przedmiot, a w razie wątpliwości – sprecyzowanie żądania należy do strony, zaś organ administracji publicznej nie jest uprawniony do samodzielnego sprecyzowania treści żądania. Działanie takie mogłoby doprowadzić bowiem do zmiany żądania, wbrew intencji wnoszącego podanie. Należy podkreślić, że postępowanie w sprawie zmiany imienia lub nazwiska są wszczynane wyłącznie na wniosek, co wyklucza możliwość działania organu z urzędu.
6. Wydanie 2 decyzji¹⁹ w sprawie sprostowania oczywistego błędu pisarskiego, pomimo niewniesienia przez wnioskodawców opłaty skarbowej za ich wydanie – opłata za dokonanie powyższych czynności została wniesiona przez wnioskodawców po wydaniu decyzji. Zgodnie

¹⁸ Dotyczy decyzji oznaczonej USC.5355.1.2012.

¹⁹ Dotyczy decyzji oznaczonych: USC.5352.1.3.2012, USC.5352.1.10.2012.

z regulacją określoną w art. 6 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 ustawy o opłacie skarbowej²⁰ „Obowiązek zapłaty opłaty skarbowej powstaje (...) od dokonania czynności urzędowej – z chwilą dokonania zgłoszenia lub złożenia wniosku o dokonanie czynności urzędowej (...)”, przy czym „Opłatę skarbową wpłaca się z chwilą powstania obowiązku jej zapłaty”. Pomimo niewniesienia opłaty, organ nie zastosował trybu określonego w art. 261 § 1 i 2 kpa, zgodnie z którym „Jeżeli strona nie wpłaciła należności tytułem opłat (...), które zgodnie z przepisami powinny być uiszczone z góry, organ administracji publicznej prowadzący postępowanie wyznaczy jej termin do wniesienia tych należności. Termin ten nie może być krótszy niż siedem dni, a dłuższy niż czternaście dni. (...) Jeżeli w wyznaczonym terminie należności nie zostaną uiszczone, podanie podlega zwrotowi lub czynność uzależniona od opłaty zostanie zaniechana.

7. Księgi stanu cywilnego przechowywane były [REDAKTION]
[REDAKTION]
[REDAKTION]. Zgodnie z § 22 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sporządzania aktów stanu cywilnego „Księgi stanu cywilnego przechowuje się w archiwum (...) stanowiącym pomieszczenie zapewniające należyte ich zabezpieczenie przed (...) dostępem osób trzecich.

8. Nieprzestrzeganie w toku prowadzonych postępowań poniższych przepisów kpa, poprzez:

- niewskazanie w treści wszystkich poddanych badaniu decyzji²¹ uzasadnienia prawnego. Ponadto w pouczeniu 4 decyzji²² w sprawie uzupełnienia aktu stanu cywilnego nie wskazano organu, za pośrednictwem którego strona ma prawo wnieść odwołanie. Zaniechaniem takim naruszono wymogi określone w art. 107 § 1 kpa, zgodnie z którym decyzja powinna zawierać „(...) uzasadnienie prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie (...)”;
- wszczęcie i prowadzenie postępowania administracyjnego zakończonego wydaniem decyzji²³ w sprawie uzupełnienia aktu urodzenia na podstawie wniosku podpisanego przez osobę nieposiadającą stosownego pełnomocnictwa. W powyższym przypadku udzielone pełnomocnictwo określało rodzaj czynności objętej umocowaniem i uprawniało

²⁰ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2012 r., poz. 1282, z późn. zm.).

²¹ Dotyczy decyzji o sprostowaniu oczywistego błędu pisarskiego oznaczonych: USC.5352.1.1.2012, USC.5352.1.3.2012, USC.5352.1.7.2012, USC.5352.1.10.2012, USC.5352.1.1.2013, decyzji o uzupełnieniu aktu stanu cywilnego oznaczonych: USC.5352.1.4.2012, USC.5352.1.5.2012, USC.5352.1.2.2013, USC.5352.1.3.2013 oraz decyzji o wpisaniu aktu sporządzonego za granicą do polskich ksiąg stanu cywilnego: USC.5353.1.2012, USC.5353.2.2012, USC.5353.1.2013, USC.5353.2.2013.

²² Dotyczy decyzji oznaczonych: USC.5352.1.4.2012, USC.5352.1.5.2012, USC.5352.1.2.2013, USC.5352.1.3.2013.

²³ Dotyczy decyzji oznaczonej USC.5352.1.5.2012.

„do odbioru korespondencji z Urzędu Gminy i Miasta w Wyszogrodzie dotyczącej mojej osoby i rodziny”. W opisywanym przypadku organ nie wezwał do usunięcia braku formalnego wniosku, naruszając tym samym wymogi art. 64 § 2 kpa, zgodnie z którym *„Jeżeli podanie nie czyni zadość innym wymaganiom ustalonym w przepisach prawa, należy wezwać wnoszącego do usunięcia braków w terminie siedmiu dni z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania”*;

- niepoinformowanie jednej ze stron postępowania o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji²⁴ o wpisaniu aktu sporządzonego za granicą do polskich ksiąg stanu cywilnego oraz decyzji²⁵ dotyczącej uzupełnienia aktu stanu cywilnego. Działaniem takim naruszono art. 61 § 4 kpa *„O wszczęciu postępowania z urzędu lub na żądanie jednej ze stron należy zawiadomić wszystkie osoby będące stronami w sprawie”*;
- błędne oznaczenie strony w decyzji o wpisaniu zagranicznego aktu urodzenia do polskich ksiąg stanu cywilnego²⁶ oraz decyzji o uzupełnieniu aktu urodzenia²⁷. Organ wskazał w decyzji, że została ona wydana na wniosek osoby, która została umocowana przez stronę do odbioru korespondencji. Zaniechaniem takim naruszono wymogi z art. 28 kpa, zgodnie z którym *„Stroną jest każdy (...) kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek”*;
- doręczenie dwóch decyzji²⁸ pełnomocnikowi tylko jednej strony postępowania – w przypadku dotyczącym aktu urodzenia osoby małoletniej, stronami w postępowaniu są oboje rodzice. Działanie takie stoi w sprzeczności z zasadą wyrażoną w art. 40 § 3 kpa, zgodnie z którą *„(...) w sprawie wszczętej na skutek podania złożonego przez dwie lub więcej stron pisma doręcza się wszystkim stronom chyba, że w podaniu wskazały jedną jako upoważnioną do odbioru pism”*.

W wyniku kontroli stwierdzono również, że pobrano opłatę skarbową za pełnomocnictwo udzielone siostrze strony postępowania w sprawie uzupełnienia aktu urodzenia²⁹, podczas gdy zgodnie z regulacją zawartą w pkt IV kol. 4 ppkt 3 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej pełnomocnictwo udzielone rodzeństwu podlega zwolnieniu z opłaty skarbowej.

²⁴ Dotyczy decyzji oznaczonej USC.5353.1.2012.

²⁵ Dotyczy decyzji oznaczonej USC.5353.1.5.2012.

²⁶ Dotyczy decyzji oznaczonej USC.5353.1.2012.

²⁷ Dotyczy decyzji oznaczonej USC.5353.1.5.2012.

²⁸ Dotyczy decyzji oznaczonych USC.5353.1.2012 oraz USC.5353.1.5.2012.

²⁹ Dotyczy decyzji oznaczonej USC.5352.1.5.2012.

Ponadto w przypadku decyzji³⁰ w sprawie o sprostowaniu oczywistego błędu pisarskiego oraz decyzji³¹ o uzupełnieniu aktu stanu cywilnego organ wskazał, że decyzje wydane zostały z urzędu, podczas gdy z treści rozstrzygnięć wynikało jednocześnie, że strony składały w ww. sprawach wnioski o dokonanie czynności. We wskazanych wyżej decyzjach posługiwano się sformułowaniami takimi jak: „(...) *po rozpatrzeniu wniosku Pani (...) postanawia z urzędu uzupełnić treść aktu (...)*”. W przypadku ww. decyzji w aktach spraw znajdowały się pisemne wnioski stron o sprostowanie bądź uzupełnienie aktów stanu cywilnego.

Zgodnie z art. 61 § 1 kpa „*Postępowanie administracyjne wszczynają się na żądanie strony lub z urzędu*”. Przywołany przepis wskazuje, że postępowanie administracyjne może być prowadzone w jednym z dwóch odrębnych trybów i kpa nie przewiduje możliwości ich łączenia.³² Należy zauważyć, że każdy z trybów nakłada na strony postępowania, jak i organ administracji publicznej określone przepisami prawa i obowiązki. Jak wynika z art. 61 § 3 kpa datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi. Opisane powyżej postępowania zostały wszczęte na podstawie wniosków stron, a informacja dotycząca błędnych danych w aktach stanu cywilnego nie została przez organ powzięta samoistnie.

Konsekwencją powyższego było niepobranie opłaty skarbowej za wydanie ww. decyzji, czym naruszono regulacje określone w wyżej cytowanym art. 6 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 ustawy o opłacie skarbowej. Zgodnie z wyjaśnieniami pracownika prowadzącego sprawę „(...) *po upewnieniu się, że błąd czy brak danych nastąpił z winy urzędu i przeprowadzonym postępowaniu, wydawana jest decyzja z urzędu. W sprawach tych nie pobierana jest opłata skarbową, co znajduje odzwierciedlenie w uzasadnieniu decyzji (...)*”. W związku z powyższym należy wskazać, że wina lub jej brak po stronie urzędnika sporządzającego akt stanu cywilnego nie jest przesłanką uzasadniająca odstępnie od pobrania opłaty skarbowej.

³⁰ Dotyczy decyzji oznaczonej USC.5352.1.1.2013.

³¹ Dotyczy decyzji oznaczonej USC.5352.1.4.2012.

³² Wyrok WSA IV SA/Wa 2406/06 „*Stosownie do art. 61 § 1 i § 4 k.p.a. postępowanie administracyjne wszczynają się na żądanie strony lub z urzędu i o wszczęciu postępowania należy zawiadomić wszystkie osoby będące stronami w sprawie. Niedopuszczalnym jest mieszanie wskazanych dwóch trybów postępowania. Jako uchybienie proceduralne należy ocenić sytuację, gdy ze sformułowania rozstrzygnięcia, uzasadnień obu decyzji, jak i pisma, którym wezwano skarżącą do uzupełnienia podania pod rygorem pozostawienia go bez rozpoznania, wynika, iż postępowanie wszczęto z inicjatywy strony a jednocześnie z powołanej w decyzji przez organ pierwszej instancji podstawy prawnej i wskazania przed rozstrzygnięciem "orzekam z urzędu", należałoby wywieść, iż postępowania uznano za wszczęte z urzędu.*”

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie działalności Urzędu Stanu Cywilnego w zakresie:

- kompletności elementów aktów urodzenia oraz zgonu, prowadzenia ksiąg stanu cywilnego do aktów małżeństwa i zgonu, prowadzenia akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego, prowadzenia skorowidzów alfabetycznych do aktów stanu cywilnego, akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego i skorowidzów alfabetycznych, terminowości wydawania decyzji, doręczanie zaświadczeń za pokwitowaniem – ocenia się **pozytywnie**,
- kompletności elementów aktów małżeństwa, przestrzegania zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, terminowości sporządzania aktów stanu cywilnego, przechowywania i zabezpieczenia ksiąg stanu cywilnego, prowadzenia ksiąg stanu cywilnego do aktów urodzenia, kompletności elementów decyzji administracyjnych wydanych na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, realizacji obowiązku pobrania opłaty skarbowej za wydane decyzje, odpisy zaświadczenia oraz doręczania decyzji za pokwitowaniem – ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

II. W zakresie przeprowadzania kwalifikacji wojskowej

Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące realizacji zadań związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem kwalifikacji wojskowej w 2012 oraz 2013 r., określone w ustawie o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej³³, rozporządzeniu w sprawie rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej³⁴, rozporządzeniu w sprawie kwalifikacji wojskowej³⁵ oraz w rozporządzeniach w sprawie przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej w 2012 oraz 2013 r.³⁶

Informacja o liczbie osób objętych rejestracją została przesłana Wojewodzie Mazowieckiemu drogą elektroniczną w terminie do dnia 20 stycznia, zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej. W 2012 roku rejestracją objęto 53 mężczyzn i 53 kobiety z rocznika 1993, przy czym kwalifikacji wojskowej podlegało 54 mężczyzn, w tym dwóch z rocznika starszego. W okresie od 1 stycznia do 31 marca 2013 r.

³³ Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r., poz. 461, z późn. zm.).

³⁴ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 2009 r. w sprawie rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej (Dz. U. Nr 202, poz. 1565).

³⁵ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Obrony Narodowej z dnia 23 listopada 2009 r. w sprawie kwalifikacji wojskowej (Dz. U. Nr 202, poz. 1566, z późn. zm.).

³⁶ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Obrony Narodowej z dnia 27 października 2011 r. w sprawie przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej w 2012 r. (Dz. U. Nr 245, poz. 1463) oraz rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Obrony Narodowej z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej w 2013 r. (Dz. U. 2012, poz. 1358).

rejestracją objętych zostało 45 mężczyzn i 48 kobiet rocznika 1994, przy czym kwalifikacji wojskowej podlegało 46 mężczyzn, w tym jeden z rocznika starszego, oraz jedna kobieta.

Listy stawiennictwa osób do kwalifikacji wojskowej w latach 2012 oraz 2013 zostały sporządzone i przekazane powiatowej komisji lekarskiej w terminie określonym w § 9 ust. 5 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej. Listy stawiennictwa mężczyzn do kwalifikacji wojskowej w z roczników 1993 oraz 1994 zostały sporządzone zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 3 do ww. rozporządzenia.

Osoby podlegające obowiązkowi stawienia się do kwalifikacji wojskowej informowane były o przeprowadzeniu kwalifikacji wojskowej poprzez rozwieszenie na terenie Gminy i Miasta Wyszogród obwieszczeń.

Prowadzona była ewidencja osób o nieuregulowanym stosunku do powszechnego obowiązku obrony.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niesporządzenie oraz nieprzekazanie właściwemu wojskowemu komendantowi uzupełnień rejestrów osób urodzonych w roku 1993 oraz w roku 1994, objętych rejestracją na potrzeby kwalifikacji wojskowej. Działaniem takim naruszono § 3 ust. 1 i ust. 3 rozporządzenia w sprawie rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej, zgodnie z którym *„Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) sporządza rejestr corocznie, w terminie do dnia 5 stycznia roku następującego po roku, w którym osoby ukończyły 18 lat życia”*, natomiast *„(...) Jeden egzemplarz rejestru (...) burmistrz (...) przekazuje wojskowemu komendantowi uzupełnień niezwłocznie po sporządzeniu”*.
2. Sporządzenie list stawiennictwa do kwalifikacji wojskowej w latach 2012 i 2013 *„osób podlegających kwalifikacji wojskowej roczniki starsze”* oraz *„osób podlegających kwalifikacji wojskowej – kobiety”* niezgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej.
3. Nieodnotowanie w listach stawiennictwa niżej wymienionych danych osób podlegających kwalifikacji wojskowej:
 - a) adresu do korespondencji – w 98 przypadkach (listy stawiennictwa osób z roczników 1993 oraz 1994 i *„osób podlegających kwalifikacji wojskowej roczniki starsze”*),
 - b) serii i nr dowodu osobistego – w 11 przypadkach (listy stawiennictwa osób z roczników 1993 oraz 1994),

c) nazwiska rodowego – w 4 przypadkach (listy stawiennictwa „osób podlegających kwalifikacji wojskowej – kobiety” z roczników 1993 oraz 1994 i „osób podlegających kwalifikacji wojskowej roczniki starsze”).

Zaniechaniem takim naruszono wymogi określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej.

4. Sporządzenie wezwań do osób obowiązanych do stawienia się do kwalifikacji wojskowej w latach 2012 i 2013 – na druku niezgodnym z wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej.
5. Niewysłanie wezwania do stawienia się do kwalifikacji wojskowej w 2012 r. do osoby zameldowanej na terenie gminy Wyszogród na pobyt czasowy trwający ponad 3 miesiące³⁷. Zaniechaniem tym naruszono wymogi § 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej stanowiącego, że „Wójtowie lub burmistrzowie (prezydenci miast) wzywają osoby do stawienia się do kwalifikacji wojskowej za pomocą wezwań” oraz „Wezwanie należy doręczyć osobie co najmniej na siedem dni przed wyznaczonym terminem stawienia się do kwalifikacji wojskowej”.
6. Wysłanie imiennych wezwań do stawienia się do kwalifikacji wojskowej w 2012 r. zwykłym listem, bez zwrotnego potwierdzenia odbioru. Zaniechaniem tym naruszono wymogi określone w załączniku nr 1 do ww. rozporządzenia.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w zakresie powszechnego obowiązku obrony RP w zakresie:

- przestrzegania terminów przekazywania Wojewodzie Mazowieckiemu danych o liczbie wpisanych do rejestrów osób objętych rejestracją, terminowości sporządzania list stawiennictwa do kwalifikacji wojskowej oraz przekazywania list powiatowej komisji lekarskiej, wzywania osób do stawienia się do kwalifikacji wojskowej w 2013 r., prowadzenia wykazu osób o nieuregulowanym stosunku do powszechnego obowiązku obrony – ocenia się **pozytywnie**,
- sporządzania rejestru osób objętych rejestracją oraz jego zgodności z wzorem, obowiązku przekazania powyższego rejestru wojskowemu komendantowi uzupełnień, kompletności i zgodności z wzorem listy stawiennictwa do kwalifikacji wojskowej, a także zgodności wezwań do stawienia się do kwalifikacji wojskowej z wzorem – ocenia się **negatywnie**.

³⁷ Osoba odnotowana na liście stawiennictwa „osób podlegających kwalifikacji wojskowej rocznik 1993” pod poz. 28.

Mając na względzie, że w przypadku wezwań osób do stawienia się do kwalifikacji wojskowej w 2012 r. brak było dowodu ich doręczenia, nie dokonano oceny terminowości doręczania wezwań.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Burmistrza do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Wpisywania do aktu małżeństwa danych dotyczących stanu cywilnego zgodnych ze stanem faktycznym, stosownie do wymogów art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.
2. Sporządzania aktów małżeństwa z zachowaniem terminu określonego w art. 61a ust. 2 ww. ustawy.
3. Zakreślania wolnego miejsca w poszczególnych rubrykach aktu stanu cywilnego, jak również w rubryce „uwagi”, zgodnie z wymogami określonymi w § 7 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sporządzania aktów stanu cywilnego.
4. Prowadzenia księgi urodzeń nie dłużej niż przez okres 5 lat, zgodnie z zasadą określoną w § 12 ust. 2 ww. rozporządzenia.
5. Wydawania decyzji dotyczących zmiany nazwiska po weryfikacji kompletności wniosku, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów określonych w art. 11 ust. 1 pkt 1 lit. a i d ustawy o zmianie imienia i nazwiska.
6. Pobierania opłaty skarbowej za wydanie decyzji w sprawach o sprostowanie oczywistego błędu pisarskiego w akcie stanu cywilnego z chwilą złożenia wniosku, zgodnie z wymogami określonymi w art. 6 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 ustawy o opłacie skarbowej, a w przypadkach niewniesienia opłaty – stosowania trybu określonego w art. 261 § 1 i 2 kpa.
7. Przechowywania ksiąg stanu cywilnego w pomieszczeniu dostosowanym do wymogów określonych w § 22 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sporządzania aktów stanu cywilnego.
8. Sporządzania rejestru osób objętych rejestracją na potrzeby kwalifikacji wojskowej oraz jego przekazywania właściwemu wojskowemu komendantowi uzupełnień, zgodnie z wymogami § 3 ust. 1 i 3 rozporządzenia w sprawie rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej.
9. Sporządzania list stawiennictwa do kwalifikacji wojskowej na druku zgodnym z wzorem określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej oraz odnotowywania na liście danych osób podlegających kwalifikacji dotyczących m.in.:

adresu do korespondencji, serii i numeru dowodu osobistego oraz nazwiska rodowego, zgodnie z wymogami określonymi w ww. załączniku.

10. Sporządzania wezwań do osób obowiązanych do stawiennictwa do kwalifikacji wojskowej na formularzu zgodnym z wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej oraz ich wysyłania za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, stosownie do wymogu określonego w ww. załączniku.
11. Wysyłania wezwań do stawienia się do kwalifikacji wojskowej do wszystkich osób zameldowanych na terenie gminy Wyszogród na pobyt czasowy powyżej 3 miesięcy podlegających kwalifikacji, zgodnie z dyspozycją określoną w § 4 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia.
12. Przestrzegania następujących regulacji określonych w kpa, poprzez:
 - wskazywanie w decyzjach o sprostowaniu oczywistego błędu pisarskiego oraz decyzjach o wpisaniu aktu sporządzonego za granicą do polskich ksiąg stanu cywilnego – uzasadnienia prawnego, a w decyzjach w sprawie uzupełnienia aktu stanu cywilnego – uzasadnienia prawnego oraz organu, za pośrednictwem którego strona ma prawo wnieść odwołanie, zgodnie z wymogami określonymi w art. 107 § 1 kpa,
 - oznaczanie stron postępowania w decyzjach o wpisaniu zagranicznego aktu urodzenia do polskich ksiąg stanu cywilnego oraz decyzjach w sprawie uzupełnienia aktu urodzenia, zgodnie z wymogami określonymi w art. 28 kpa, a także zawiadamiania wszystkich osób będącymi stronami w sprawie o wszczęciu postępowania, zgodnie z zasadą określoną w art. 61 § 4 kpa,
 - doręczanie decyzji o wpisaniu aktu sporządzonego za granicą do polskich ksiąg stanu cywilnego oraz decyzji w sprawie uzupełnienia aktu stanu cywilnego – stronom lub ich przedstawicielom, zgodnie z zasadą określoną w art. 40 § 3 kpa,
 - wszczynanie i prowadzenie postępowań w sprawie uzupełnienia aktu urodzenia na wniosek osoby uprawnionej do żądania wszczęcia, a w przypadku braku podpisu osoby uprawnionej na wniosku – wzywania wnioskodawcy do usunięcia braku z zachowaniem trybu określonego w art. 64 § 2 kpa,
 - prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie sprostowania oczywistego błędu pisarskiego oraz w sprawie uzupełnienia aktu stanu cywilnego na żądanie strony lub z urzędu, tj. w jednym z dwóch trybów określonych w art. 61 § 1 kpa.

Zwracam również uwagę Pana Burmistrza na okoliczność, że zgodnie z ustawą o opłacie skarbowej złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa rodzeństwu strony postępowania w sprawach o uzupełnienie aktu stanu cywilnego podlega zwolnieniu od opłaty skarbowej.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej³⁸ od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Burmistrza do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń i wykorzystania wniosków pokontrolnych.

*z up. Wojewody Mazowieckiego
Joanna Zych
Zastępca Dyrektora Wydziału Kontroli*

³⁸ Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092).